

GLASILO

„Slovenskega osrednjega čebelarskega društva za Kranjsko, Koroško in Primorsko“
s sedežem v Ljubljani ter „Slov. čebelarskega društva za Spodnje Štajersko“.

Urejuje FRANČIŠEK ROJINA.

Izhaja 10. dan vsakega mesca in se pošilja udom zastonj.

Leto XV.

V Ljubljani, mesca avgusta 1912.

Štev. 8.

Naznanilo.

Od zveze avstr. čeb. društev se nam naznanja, da bo dovolilo letos c. kr. finančno ministrstvo 3000 centov neobdačenega sladkorja. Upati je torej, da ga dobi naše društvo nekaj večjo množino kot prejšnji dve leti, in sicer za spomladansko pitanje, ker do jeseni najbrže še ne bo mogel biti razdeljen.

TAJNIŠTVO.

Čebelar v avgustu.

I. Lukman.

Navadno najrevnejši mesec julij izkazal se je letos srednje dobrega. Na lipi, kostanju, na beli in rumeni detelji so čebele prav pridno brale. Opo-mogle so si toliko, da je marsikdo zamogel izmetati kakšen kilogram prav lepo svetle dišeče strdi. Panji postali so polni in tudi trotovo zalego so na novo nastavili. Hudo škodovala pa so čebelam nenadne nevihte. Opazoval sem čebelnjak za časa kostanjeve paše. Kostanj cvete pri nas na drugi strani hribovja. Nenadoma se zbero oblaki in približuje se huda ura. Prve čebele so vsled dolge poti pribežale domu, ko so že padale debele kaplje. Vedno gosteje in gosteje so švigale proti čebelnjaku. Z neznansko hitrostjo so pri-hitele, da se je vleklo kakor niti. Vsaka panjeva brada jih je bila polna. Ta naval je trajal dobrih šest minut. Med tem se vsuje ploha, a kljub temu so bile trume čebel še vedno goste, dokler da se vsuje debela, a redka toča. Nevihta je trajala en četrt ure, a čebele so po malem še vedno prihajale.

Dež je vzel drugo smer, in kostanjevje ostalo je primeroma suho. Kako pa bi bilo, če bi šla ploha v smeri čez čebelnjak proti kostanjem? Od vseh panjev obležalo bi namesto par tisočev gotovo na sto tisoče čebel. Seveda pa se vsakokrat ne izteče tako gladko.

Avgusta imamo po vseh krajih glavno pašo na ajdi. Pred to si naredimo že načrt za vzimovanje, a po paši se nemudoma poprimemo vseh opravkov, ki so v tesni zvezi z vzimovanjem. Za sedaj določimo število panjev, ki jih bomo odbrali za plemenjake. Vse druge pa takoj združimo tako, da obdržimo najboljšo matico in dobimo močne panji. Dobra matica med ajdovo pašo pridno zalega jajca in tako se še v pozni jeseni vzgoji lepo število mladice, ki čile in zdrave brezdvomno dočakajo prihodnjo pomlad, ko bode že dovolj novih delavk v panjih. Močno ljudstvo pa ima tudi večje število izletavajočih čebel in nabere v kratkem času paše dvakrat toliko kot slabič, ki nanosi le malo nad dnevno potrebo.

Panji za vzimovanje naj bi imeli 10–12 kg strdi. Če pa smo mnenja, da je ni toliko, pa moramo pitati. Najhitreje in najlaglje se to zgodi, ako odvzamemo potrebno število polnih satov iz medišča močnih panjev pa jih dodamo onim, ki imajo premalo. Ako to ni mogoče, in imamo čisto ajdovo strd, pa jo na večer podamo z vodo malo razredčeno naenkrat po $1\frac{1}{2}$ –2 kg. V sili pa zadostuje tudi sladkor, ki ga skuhamo v $\frac{3}{4}$ toliko vode. Važno pa je, da ne zamudimo časa, ki je še pripraven za pitanje. Ni namreč dovolj, da čebele polijejo razredčeno strd, oziroma sladkor, ki jim ga pokladamo, ampak morajo ga tudi pokriti, da se ne pokvari. To pa zamorejo le še, dokler imamo toplo vreme. Nepokrita strd se rada skisa in čebelam povzroči naspomlad grižo. Da bi se pa na spomladno pitanje zanašali, pa ni pametno. Lahko se zgodi, da vsled hudega mraza nemoremo pregledati panjev in niti ne vemo, katere čebele trpe pomanjkanje. Končno pa se zamore spomladi uspešno pitati le s polnimi sati. Ako pa nimamo teh na razpolago, pa jih kar jeseni dajmo čebelam.

Vsak vesten čebelar mora tudi skrbeti, da je satovje v panju v pravem stanju. Krivo in skvarjeno satovje naj ne bode v panju. Zato moramo že med letom takšne satke obešati vedno bolj nazaj, da jih jeseni sploh odvzamemo in pokuhamo v vosek. Mesto teh pa spredaj raje obešajmo lepo mlado satovje, oziroma umetne medstene, da dobimo lepo stavbo, kadar vzimujemo.

Pozornost obračajmo tudi rojem. Ako so bili pozni, še do sedaj niso izdelali satovja. Upajmo, da ga bodo ob ajdovi paši; če bi se pa to ne zgodilo, treba je, da nadomestimo neizdelane satke s celimi. Polne sate iz medišča iztočimo ter jih prazne obesimo nazaj, da jih čebele polijejo, popravijo in po možnosti zopet napolnijo. Tudi v vališče včasih toliko nanosijo, da nima matica prostora za odlaganje jajec. Ker pa je mlada zalega, kakor že rečeno, za prihodnjo pomlad velikega pomena, smemo tudi iz vališča vzeti kakšen poln sat in dati za matico praznega nazaj.

Smrekova strd se mora nadomestiti s sladkorjem, ker ni posebno sposobna za zimski živež.

To bi bile le priprave, s končnim vzimovanjem pa se bomo bavili drugi mesec.

Končno pa še resen opomin vsem tistim, ki bodo pričebelarili letos kaj strdi. Pomislijo naj, da so vobče strdene posode prazne in je že sedaj veliko povpraševanje po strdi. Nikogar naj ne skrbi, kam jo bode prodal. Samo da imaš dobro in snažno blago, in odjemalcev ti ne bode manjkalo, ki radi plačajo lepo ceno. A ravno kar se tiče snažnosti, naletimo mnogokrat na velike zanikrniže, ki ne škodujejo samo sebi, ampak vsej kupčiji z medom.

Sate varuj pred prahom in smetmi. Toči v snažnem in zaprtem prostoru. Pri odkrivanju, za kar sodi najbolje črevljarski krivec, imej posodico čiste vode, da od časa do časa nož umiješ in obrišeš. Strdeno vodo lahko popijejo čebele. Pod točilo podstavi sito, da se bode vseh voščenih koščkov osnažena strd cedila v večjo posodo. Vsaka posoda bodi zunaj in znotraj snažno umita. Strd lahko preliješ v steklenice. (Štajersko čebelarstvo društvo ima zalogo svojih steklenic pri Strupiju v Celju.) Strd naj se par dni vstoji, in potem posnemi pene, ki so se na vrhu zbrale. Nato šele trdno zaveži posodo. Vzemi vedno dvojen, snažen (netiskan) papir. Ako rabiš pločevinasto posodo, naj se v vseh kotih in tudi zunaj same snage kar sveti. V steklenici naj se nikar ne opazijo ostanki od prejšnje strdi, kar se večkrat zgodi. Ako mogoče, naj imajo te steklenice tudi listke na zunanji strani, kjer je zapisano ime čebelarja, čista teža in cena strdi.

Ako čebelar pri izmetavanju na ta način postopa, bode svojo zalogo hitro in drago razpečal in odjemalcev bode vedno več, da jih bode komaj sproti zadovoljil.

=====

Razstava.

Iz mnogih krajev prihajajo ugodna poročila o zanimanju za razstavo. Iz planinskih in hribovskih krajev se sliši o dosedajni dobri čebelni paši, v drugih krajih bo pa še zdaj ajda gotovo dala nekaj, da bo vsak štajerski čebelar lahko razstavil več ali manj medu, vsaj 10—20 kg v steklenicah. Vsaka podružnica mora biti častno zastopana. Ne bilo bi lepo, ampak žalostno, ko bi katera celo izostala. Zato naj p. n. podružnična vodstva nemudoma skličejo vse člane v izredno zborovanje, da se posvetujejo in dogovorijo, kaj in kako se bo razstavilo. Vodstva naj vrlo agitirajo, da nikdo brez tehtnega vzroka ne izostane. Vsakega člana naj se vpraša, kaj in koliko bo razstavil, ter se to zapiše, da bo podružnica tudi sama imela nekaj pregled o udeležbi. Vsi razstavljavci se seveda ne bodo mogli razstave osebno udeležiti, zato naj podružnice že zdaj določijo zastopnike, ki gotovo osebno pridejo, ker bo ob tej priliki tudi občni zbor čebelarskega društva. Zastopniki naj se do konca t. m. društvu naznani. — Dne 15. septembra torej v Celju polnoštevilno — na svidenje!

Razstavni odbor.

=====

Ob desetletnici „Slovenskega čebelarskega društva
za Spodnje Štajersko“.

Predsednik.

Marsikteri prazni in zapuščeni čebelnjak je v zadnjem desetletju pri nas izginil. V tem so čebelice zopet nastanjene, drugi je bil pa prestavljen k sosedu -čebelarju. Če si vprašal takega gospodarja po vzroku zakaj opušča čebelarstvo, rekel ti je, da ali nima sreče s čebelami ali da so čebele po smrti gospodarja -čebelarja tudi vzele slovo od te doline solz. Nobeden se ni čutil nevednega, nepoučenega.

Bili smo vsled tega prepričani, da je treba ljudstvu pouka, a tega se mu lahko nudi le potom društva. Zagledalo je luč sveta naše društvo mesca junija l. 1902. na prijaznem in krasnem griču rodovitnih Slovenskih goric — pri sv. Andražu. Pot v življenje pripravil mu je že prvi slovenski čebelarški tečaj, vršeči se prejšnjega leta v Šmarju pri Jelšah. Tudi časopisi so se zavzemali takrat za društvo. Ako imamo tako lastno društvo, izposlujemo si lahko tudi denarna sredstva, katera so za uspešno delovanje, oziroma povzdigo čebelarstva potrebna. Sicer smo se bojevali še par let, predno smo prepričali pristojne oblasti, da je naše društvo potrebno, naše delovanje uspešno in gmotne podpore vredno. Da so nam tukaj pomagali tudi naši deželni in državni poslanci, je umevno. V andraški šoli zbralo se nas je čez 100. Bili smo od Haloz, bližine Rogatca do sv. Lenarta, od Ormuža doli do Celja. Po dvadnevnem Jurančičevem tečaju, predsedoval je rajni profesor Zelenik, ki je segel v žep in plačal prvi tisk naših pravil, sestavili smo prvi naš odbor, zapisali prvi naš zapisnik. Ta obila stotica bila je pa tudi trdna podlaga novemu društvu, katero je začelo koj poslovati, namreč nabirati člane in organizirati podružnice. Tega dela se je z vso vnemo lotil društveni potovalni učitelj g. J. Jurančič. Pravila so se radi malenkostnega pogrška potrdila šele l. 1903.

Ko smo se vračali domov, bili smo prepričani, da smo opravili potrebno narodno delo.

Zveni nam pa še zmiraj pesem, katero je zapel s svojim zborom tajnik Strelec, oče naših pravil: Zum, zum, zum

Zum, zum, zum.
skopneli so snegovi,
potihnilo vetrovi,
že rožice cvetijo
in kronice dišijo,
zum, zum, zum.

Tako naj bo pa še tudi zanaprej naše društvo vir svetlih kronik za naše ljudstvo, pa ne samo kovanih, ampak tudi duševnih.

Kaj naj storimo z nepotrebno trotovino?

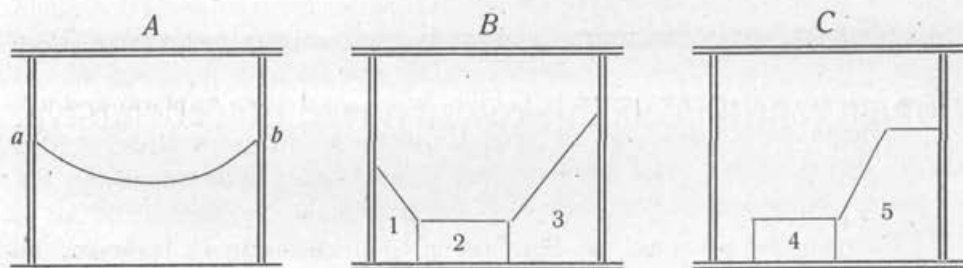
Ivan Jurančič.

Umen čebelar mora vzgojo trotoev vzdrževati v gotovih mejah, ako hoče doseči prave uspehe ter zabraniti v čebelnem panju potrato raznih snovi, katere čebele s trudom, dobavljajo. Ako pustimo preveč trotoevine, trpimo.

škodo; če bi pa hoteli vso trotovino iztrebiti iz panju, bi zopet to ne odgo-varjalo naravnemu razvoju čebelnega ljudstva ter bi se občutno maščevalo. En kvadratni decimeter trotovega sata obsega 450 celic, zato smatram, da $1\frac{1}{2}$ — 2 dm^2 trotovine za vsak panj zadostuje. Kar je trotovine v vališču odveč, jo uporabljati v medišču, ni za vse kraje in za vse slučaje umestno. V mnogih krajih se namreč matična mreža ne rabi, vsaj ne za vse vrste panjev in ne za vse čase, zlasti še ne za jesensko pašo, ki je včasih prav izdatna, a traja v nekaterih letih le par dni. V takem slučaju je glavni in edini vzrok trotovina — četudi je iste le nekoliko celic — ki privabi matico v medišče. Saj je menda že vsakdo opazil, da čebele vsako celico trotovine tudi ob najboljši paši dalj časa prazno puščajo ter jo hranijo matici za polaganje jajec. Šele ko paša prekorači svoj višek ter začne pojemat, spravljajo čebele med tudi v trotove celice.

Iz navedenih vzrokov moramo torej ne le iz panjev odstraniti nepo-trebno trotovino, temveč že iz naše zaloge, t. j. od rezervnih satov, ki jih hranimo v shrambi za glavno pašo, moramo vso trotovino izločiti. V panjih zabranimo nepotrebno trotovino seveda z izdatno uporabo umetnega satovja; vendar roji s starejšimi maticami kažejo posebno nagnenje do trotovine.

Vsi sati, ki so deloma trotovi ter bi bili v vališču odveč, se naj pred uporabo popravijo, oziroma izpopolnijo na sledeči način:

Sat, ki je nad polovico (v spodnjem delu) trotov, se odreže v obliki A, a b. Satnik z zgornjim delom, ki je lep, čebelni sat, se shrani ter porabi kot krasen začetek za mladi roj. Pri tem odrezovanju naj se gleda na to, da se trotovina čisto odreže, prerez mora iti le skozi čebelne celice, nikakor pa se ne sme dotikati trotovih; potem pa, da se ne dela nikakih čudnih ovinkov, temveč prerez naj gre — kolikor se dá okroglo, na doli vpognjen, tako da je najnižja točka ostalega kosa precej na sredini.

Sati, ki so manj nego polovico trotovi, se odrežejo v obliki B in C. Izrezane luknje se izpolnijo s primernimi kosi čebelnega satovja. Za to se razrežejo drugi, manj vredni ali deloma trotovi sati, ki pa se ne dajo tako dobro „zakrpiti“. Pri tem izpopolnjevanju moramo prerez narediti počrez in poševno vedno po celični vrsti; razun tega — kolikor je potrebno — pa še navpik, da povzročimo tem manj nepravilnih celic. Tudi izpopolnjevalni kos se naj vedno tako obrne, da se celične vrste obeh delov ujemajo. Da se ne potrahi preveč satovja, se za en sat vzame po potrebi več kosov (B, C, 1, 2, 3 in 4, 5). Na ta način dobimo večidel iz treh malovrednih

satov po dva popolnoma dobra. Čebele v par urah vse pritrdijo, ako smo kose natančno prirezali, da se tesno tiščijo. V to svrho položimo sat, ki smo mu trotovino izrezali, na drugega ter dotični kos v obsegu luknje z nožem zaznamvamo.

Omenim še tukaj, da me je k objavi teh vrstic privedlo sledeče opazovanje: Pregledoval sem v začetku t. m. (paša je bila le srednja) v mediščih, če bi bilo dobiti kaj medu še pred ajdovim cvetom. Tu zadenem na dva sata, ki sta na popisani način popravljena ter natančno odgovarjata tukaj pridjanim slikam B in C. Zdaj zapazim, da je pri B v spodnjih. „prikrpanih“ kosih 1, 2, 3 med, zgornji prvotni del pa je celo prazen. Pri satu C pa je obratno, namreč v zgornjem delu, in so pridjani deli 4 in 5 prazni. Vzrok te prikazni mi je uganka. Po nadaljnem ogledovanju zapazim, da je pri satu B zgornji del mlajši, le malo rjavi sat, pridjani kosi 1, 2, 3 pa so iz starejega, začrnelega sata; pri satu C so pa pridjani kosi 4 in 5 mlajši in svetleji, nego zgornji del.

Iz tega sledi, da čebele v stareje sate prej in rajši med spravljajo, mlajše pa štedijo za zalego. Z mirno vestjo rabimo torej stare temne sate v medišču, da so le lepi ravni in prosti trotovine. Čebele nam marsikaj povedo, kar je njim v prospeh, ako le slišimo in razumemo njih „besedo“.

=====

Pomen vzornih čebelnjakov za povzdigo čebelarstva.

A. Lapajne.

Besede mičejo,
zgledi vlečejo.

Čeravno se pri nas na Slovenskem goji čebelarstvo, takorekoč od pamtiveka, vendar je istina, da ga še dandanes izvršujejo večinoma samouki. So slučajni, da imajo pri mnogih hišah že čez sto let in dalje časa čebele, a ti so redki. Neutrudljiva pridnost in inteligenca našega priprostega naroda sta, ki vedno na novo oživljata, da pri nas ta kmetijska panoga ne propada. Naj je še toliko neuspehov, to ne moti naših čebelarjev; s podvojeno silo in vnemo se poprimejo zopet čebelarstva. Ta pojav ima za posledice, da se toliko moči, truda in gmotnih sredstev brez pravega cilja troši po nepotrebnem, in da je toliko neuspehov. Temu se pa ne smemo čuditi. Od kod naj zajemajo naši čebelarji začetniki pouk in zgled? Kdo se je do nedavnega časa zanimal za to kmetijsko panogo? Pač je med narodom razširjenih obilo čebelarskih knjig, a vsi vemo, da besede le mičejo: manjka zgledov. Le posamezniki so bili, ki so si znali od čebelarstva pridobiti tudi stalnih dohodkov.

V zadnjih desetletjih opazamo tudi tu prepoved in novo življenje. Nastopili so izučeni čebelarji, za čebelarstvo sta se začela v večji meri zanimati učiteljski in duhovski stan, in marsikateri čebelarji so začeli gojiti to panogo kot glavni ali postranski dohodek.

V očigled. velike važnosti, ki jo zavzema čebelarstvo pri nas na Slovenskem, je nujno želeli, da se po zgledu drugih kronovin tudi pri nas uvedejo ne le eno ali dvodnevni čebelarski tečaji za priproste čebelarje in za začetnike, ampak za povzdigo te panoge je veliko večje veljave, da se strokovno poučuje in da postane polagoma last vseh inteligentnih čebelarjev. S tem šele si osvojimo in utrdimo nje obstoj, in je mogoč neoviran in stalen napredek. Kot nositelje in učitelje čebelarske vede so v prvi vrsti poklicani učitelji na kmetijskih šolah, nadalje učiteljski in duhovski stan in slednjič izobraženi zasebniki, ki se s to panogo pečajo bodisi iz idealnega nagiba ali pa zaradi dohodkov.

Da dobijo pa ti dovolj teoretičnega in praktičnega pouka, potrebujejo v to svrhu obširnejega obzorja, kakor ga nudijo eno ali dvodnevni čebelarski tečaji. V ta namen je želeli, da se tudi pri nas po zgledu drugih dežel snujejo vsaj štirinajstdnevni čebelarski tečaji za določeno število udeležencev, na pr. kvečjemu 12. V teh slučajih naj bi se jim nudilo v strokovno dovršenih predavanjih vse teoretično znanje, kolikor ga dandanes potrebuje izobražen čebelar. Poleg tega naj bi se tudi praktična stran čebelarstva toliko gojila, da so udeležniki tudi tu povsem doma. Samoobsebi je umevno, da bi se v te tečaje sprejemalo le že nekoliko izvežbane čebelarje.

Taki strokovno in praktično izvežbani čebelarji delovali bi med narodom sebi v prid, ker bi si znali večje in stalne dohodke pridobiti, a bili bi vsej okolici v vzgled in posnemanje. Od teh čebelarjev zadobili bi drugi čebelarji in začetniki toliko pouka in bi jih zamogli tako z uspehom posnemati, da bi tudi oni imeli v čebelarstvu boljše dohodke.

S tem bi se pri nas na Slovenskem čebelarska veda ne le utrdila, ampak čebelarstvo nam bi trikrat, štirikrat več donášalo, kakor dandanes. In kar je glavno: čebelarska veda bi postala ravno tako last čebelarjev, kakor je na pr. novodobno vinogradništvo last vseh naših vinogradnikov, naj so že izobraženi ali priprosti.

Kako živa potreba je, da se vršijo taki strokovni čebelarski tečaji, sledi najbolje iz tega, da imamo na Kranjskem pri številu čebelarjev, ki znaša po zadnjem ljudskem štetju nad 4800 komaj 40 čebelarjev učiteljskega in duhovskega stanu. Pa še ti nimajo vsi takih čebelnjakov, ki bi bili zgled okolici, in ne razpolagajo s takim znanjem, da bi zamogli okoličane poučevati. O zasebnikih, razun par izjem, ne moremo niti toliko trditi. Kakor pri drugih kmetijskih panogah se moramo tu držati gesla: besede mičejo, zgledi vlečejo.

Za uresničenje takih čebelarskih tečajev imamo že vse predpogoje. Na razpolago so strokovne izobražene moči, ki bi prevzele tak pouk; v Marjanišču v Ljubljani je postavljen pripraven čebelnjak v demonstracijske namene, in udeležnikov iz učiteljskega in duhovskega stanu oglasilo bi se pri oživitvenju takega tečaja gotovo zadostno število. Manjka le iniciative poklicanih činiteljev, ki bi s potrebno podporo združili te predpogoje v dovršeno moč, ki bi v nekaj letih ustvarila strokovno izobražen čebelarski stan, ki bi deloval narodu in sebi v gmotno korist, ter bi se s tem dvignil zaklad, ki nam ga je položila božja previdnost v prirodo. V namen, da se to čimpreje doseže, so pisane te vrstice.

Šolski čebelnjak kmetijske šole na Grmu.

Ant. Lapajne.

Naši stari čebelarji so bili poetično navdahnjeni. Lahko trdimo, da je sedanji živeči rod bolj prozajčen. To opazujemo ne-le pri slikanju panjevih končnic, še bolj pa pri stavbah samih. Naša dolžnost bodi, da če že ne posnemamo to mnogostoletno navado naših prednikov, da vsaj s slikami v knjigah ohranimo poznejšim rodovom spomin na to čebelarstvo dobo.

Iz tega namena priobčujemo v priloženi sliki šolski čebelnjak kmetijske šole na Grmu, ki se je postavil pred dobrimi 25 leti in ki je imel po tedanjih nazorih veljati kot nekak vzor čebelnjaka, kakršnega naj bi si omislili naši čebelarji po deželi, ki bi čebelarili z dzierzzonovanimi kranjiči.

Danes se je njegova prvotna razdelitev že v toliko premenila, da se nahajata poleg dzierzzonovanih kranjčev še 1 gerstungovec in 1 dunajski društveni panj. Namen pa je, ga polagoma preurediti tudi za Žnidersiščeve panji.

Ker ima čebelnjak na sedanjem prostoru v zaokroženi dolinici na vzhodni strani šolskega poslopja, ki je zaprta proti severu in vzhodu proti mrzlim vetrovom, a proti jugu odprto idilično ugodno lego, ker se pri tem čebelnjaku vrši ves čebelarski pouk tako za čebelarske tečaje kakor tudi šolski pouk, ker je mogoče, da bi kdo hotel njegovo obliko posneti, in ker je želeli, da bi tudi drugi čebelarji pošiljali slike čebelnjakov, če imajo tako znamenito obliko, da se ohranijo potomcem, zato priobčimo tudi iz tega razloga to podobo.

Čebelnjak ima prostora za 72 dzierzzonovanih kranjčev, je 4,5 m dolg, 3 m globok, odprtina za vlaganje panjev meri v dolgosti 4 m, na višino po 1,60 m. Nad njim se nahaja visok paš, ki ima namen, da matice, vrnivše se s prašenja, bolj sigurno prileté k čebelnjaku, in jih ne more veter tako lahko odnesti. Čebelnjakove stene so lesene, 25 cm debele dvojnate, ter so znotraj z žaganjem nagačene.

V notranjščini je dovolj prostora za dolgo mizo, za omaro za shranjevanje satnikov, za shranjevanje panjev, raznega čebelarskega orodja ter za priročno pregledovanje in odkladanje panjev.

V podstrešju je prostor za shranjevanje praznih panjev in drugega blaga.

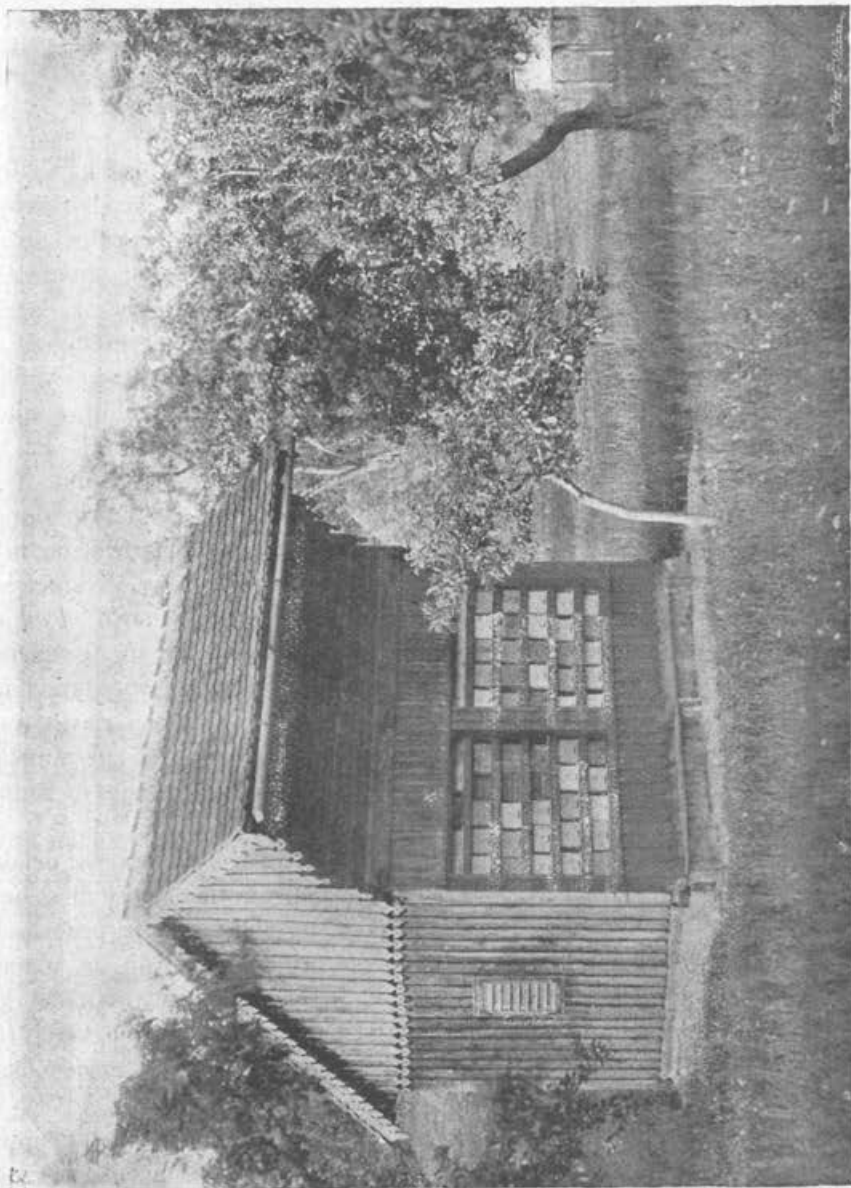
Stebri so iz hrastovine, tako da je vsa stavba izdelana jako solidno.

Na sliki se vidi pred čebelnjakom nizko drevo, ki na prvi pogled moti. V resnici se pa nahaja pred čebelnjakom večje število poldebelnatih sadnih dreves, na katerih se roji usedajo in prav lahko ogrebajo.

Poleg čebelnjaka se na desni vidi na sliki pravi Dzierzonov panj dvojček. Na sedanjem prostoru v zatišju tvori čebelnjak vzorno lego, kakršno naj jo ima vsak čebelnjak, če se hoče z uspehom čebelariti. Najboljši dokaz je, da sedaj tu čebelarstvo prav dobro uspeva, vsako leto so zgodnji in močni roji, medtem, ko se je popred skozi dolgo dobo 20 let, ko je stal čebelnjak na prvotnem slabem mestu, vedno z neuspehom čebelarilo.

Ni se temu čuditi, če se pomisli, da je stal tedaj čebelnjak na višini holma na južni strani gradu, kamor je vroče poletno solnce pošiljalo svoje

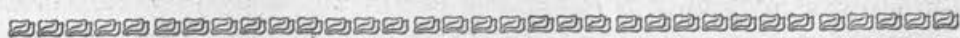
pregorke žarke, je bil na burji, in so morale čebele navzgor priletavati in donašati med in cvetni prah.

Šolski čebelnjak kmetijske šole na Grmu.

Na to izkušnjo se opozarja s temi vrsticami posebno radi tega, da se marsikateri vpraša, ki se mu čebele ne obnašajo ugodno, če li ni lega njegovega čebelnjaka neugodna.

Ob sklepu bodi še omenjeno, da se je postavil ta čebelnjak po načrtu prejšnjega vodja kmetijske šole na Grmu g. R. Dolenca, in da bi pri današnjih cenah lesa in delavcev veljal 600—800 K.

Čebelarstvo — poezija kmetijstva.

Sklepno predavanje pri čebelarskem tečaju dne 30. junija 1912. v Ljubljani.

Predaval prof. Makso Pirnat.

Za kočo vsako ulnjak
šumi od zlate zore v mrak.
Čebele pridno letajo
medu ljudem obetajo.

Fr. Levstik.

Trd in naporen je kmečki stan. Ako o kom, velja o kmetu, da si pridobiva svoj živež v potu svojega obraza. Vendar ima tudi kmečki stan svoje lepe strani. Največja sreča za kmeta pa je, da je v vedni zvezi z božjo naravo. Nihče nima toliko blagodejnega užitka od narave, kakor kmet, saj ima večinoma opraviti pod milino nebom. Solnce mu je zvest tovariš, vetrič mu hladi potno čelo, drevesa ga pozdravljajo, cvetlice ga razveseljujejo s svojo barvo in s svojim vonjem, raznovrstne ptice mu prepevajo sladke pesmi in mu lajšajo njegovo delo, urni potok mu prijetno šumi v uho, mikajo ga bistre ribice v čisti vodi, ki bliskoma švigajo semintja. Pa ta ljuba domača živinica. Koliko truda, pa tudi koliko veselja ima ž njo. Vol in konj delita ž njim trud in delo in mu vztrajno pomagata pri težkih opravilih, katerih sam ne bi zmogel. No, res, da včasih zdivja ta narava, da mu v enem trenutku uniči, kar je bil naredil tekom dolgega časa. A kmet se tolaži z upanjem, da se narava skoro umiri, in da zopet po viharju, toči in povodnji posije ljubo solnčece. Pa te ljube slovenske vasice in te mične hišice v njih! Blagodišeče sadje obdaja ta preprosta domovja, roženkravt in rožmarin raseta v gredi ob steni ali po oknih, po belem zidu ali rjavih tramovih pa razlija nagelj svoje cvetje. Vse to nam priča, kako si zna kmetič olepšati svoje drago domovje, kjer prebiva navadno sreča, veselje in zadovoljnost.

Rečemo pa lahko, da je ni v božji naravi stvarice, katera bi delala našemu kmetiču toliko čistega veselja, kakor je tista drobna, neznatna, pohlevna žuželka, ki ji pravimo: čebelica. Nekako posebno mu je prirasla k srcu. Kaj tudi ne. Saj je ona njegova najboljša prijateljica. Kdo pa je naš pravi prijatelj? Oni, ki nas zvesto spremlja, ki nas prijetno zabava, ki nas v nesreči tolaži, ki nas dobrohotno poučuje in ki nam tudi koristi. V istini je čebelica taka resnična prijateljica kmetova. Oglejmo si jo nekoliko od te strani!

Čebelica kmeta stanovitno spremlja. Naj si je postavil svoj dom gori na mrzlem severu ali naj prebiva pod vročim opoldanskim solncem, povsod brez izjeme ga najdemo v družbi z njegovo ljubico: s čebelico. Spremlja ga malodane vse leto pri vseh njegovih delih in opravkih. Ko spomladi čedi vrtove in obrezuje in žlahtni drevje, ga že obletava čebelica, ki se je prebudila iz zimskega spanja, pa mu šepče spomladanski pozdrav. Na polju se ne loči od njega od prve pomladi pa tja do pozne jeseni, ko pospravlja z njiv zadnje pridelke. Ob košnji, ki je najlepše in najčednejše kmečko opravilo, se poslavlja od ljubih cvetlic, ki padajo pod ostro koščevo britvijo; pa prav nič ni huda na kmeta, da brez ozira podira na tla cvetlice, saj so

dozorele, in čebelica je ž njih pospravila že ves med. Čebelica spremlja kmeta v gozd in mu ondi s svojim preprostim, a tako ljubkim šumenjem preganja dolgčas, ki se človeka tuintam polasti v gozdni samoti. Še celo v ostri zimi ne zanemarija svojega prijatelja. Kedar le malo bolj toplo posijejo solnčni žarki pred čebelnjak, zleze čebelica iz panju in radovedna opazuje, kaj sedaj počne kmetič; ž njim vred jo navdaje sladko upanje, da ne bo tako dolgo več trajalo, pa se vrne zlata pomlad.

Čebelica kmeta neprestano spremlja, pa tudi zabava; dela mu veselje in kratek čas. Če ima kmet opraviti še s tako težavnimi deli, če ga že semintja v njegovem napornem trudu obhaja že skoro slaba volja, pa mu prišumi nasproti nežna čebelica, jo ves vesel pozdravi, za nekaj časa prestane z delom, zadovoljno opazuje ljubko živalico, svojo staro prijateljico, pa ga mine vsa nepotrpežljivost, čelo se mu razvedri, oko zjasni, roka se mu krepko zagiblje. Pa zopet vesel nadaljuje svoj posel. Tako ga zabava čebelica pri delu, pa tudi pri počitku. Prišla je nedelja. Kako rad se tedaj usede kmetič k svojemu čebelnjaku, zapali si pipico tobaka, pa se veseli lepega dneva in čebelic, ki v množicah izletavajo iz panjev in se z bogatim plenom vračajo domov. In kakšno zabavo ima šele v mehkem spomladanskem času. Roj se za rojem usiplje iz panjev, on pa jih ves srečen ogreba in spravlja v čebelnjak. Koliko resnične zabave, koliko veselja ima pri ogrebanju, ki je za čebelarja pač najprijetnejše opravilo.

Čebela kmeta tudi tolaži. Pogosto pridejo nad kmeta bridkosti in nesreče vsake vrste. Kje tedaj najde kmet-čebelar najzanesljivejšega zdravila bolnemu srcu, zaželjene tolažbe potrti duši. Tja k čebelnjaku krene k svojim prijateljicam, k čebelicam ga povede stopinja, pa potoži svojo bridkost nedolžnim živalicam. Olajša se mu srce, če pomisli, da tudi čebelice zadevajo razne nadloge. Pojavile so se roparice, pomorile mnogo, premnogo sestic, odnesle cele zaloge medu. Hud udarec je to. Ali pa je nenadoma prihrula nevihta; čebelice niso imele več časa, da bi se umaknile domov pred silovito ploho. Na tisoče in tisoče jih pobijejo na tla neusmiljene deževne kaplje. Kaka nesreča to za uboge čebelice. In vendar ne obupajo ne v tem ne v onem slučaju. Mrtvim sesticam ohranijo prijazen spomin, pa gredo iznova na delo, kakor bi se ne bilo ničesar zgodilo. Kmetič premisli vse to. Če zadevajo hude nesreče tako nedolžne živalice in jih te voljno prenašajo, ali ne bo morda tudi on, ki ni tako nedolžen kakor čebelice, možko prestal te in one nadloge, katero je morda celo zaslužil ali povzročil, ako stvar natanko premisli. V resnici so znani slučajji, da so našli kmetje-čebelarji pri svojih dragih čebelicah tolažbe v tako hudih slučajjih, v katerih so mislili, da jih ne bodo mogli prenesti in preboleti.

Čebela je kmetova najboljša učiteljica. V raznih ozirih si jo lahko vzame za zgled. Saj je toliko podobnosti med življenjem čebel in med življenjem ljudi v družini, v narodu, v državi! Pomudimo se nekoliko tam v vrtnem zatišju pri čebelnjaku, pa opazujmo življenje čebelic. Čebelica ne živi zase, sama, ona je družabna živalca, le v družbi si je mogoče predstavljati njeno življenje. Čebelica ne misli nase in na svojo korist; sreča in napredek

panju, njenega kraljestva, ji je prva in zadnja skrb in v tej skrbi se radovoljno, pokorava zapovedim in postavam, katere ji je zapisal Stvarnik. Kako skrbi za snažnost v panju, s kako ljubeznijo vzgaja mladi zarod, s kako navdušenostjo brani svoj grad pred mnogimi, ljutimi sovražniki. Kako deviško čisto živi in prav nič ne zavida matici, da je edino ona deležna zakonske ljubezni. Vsa njena sreča, vsa njena zadovoljnost obstoji v delu, ki je vse posvečeno in namenjeno in darovano njeni nad vse ljubljeni državici: panju. Pa napravimo sedaj malo primeru med panjem in kmečko družino! Koliko enakosti, koliko podobnosti! Kakor gospodari v panju matica, tako vlada v družini oče. Naloga očetova je, da je tako priden in moder v svojih ukazih in zapovedih, kakor je izkušena in pametna matica. Dolžnost vseh članov družine pa je, da ubogajo brezpogojno očeta - gospodarja, da ne mislijo nase in le na svojo korist, ampak da ves svoj trud in napor posvete v prid hiše, v prid družine. Pokorščina in složno delo vodi do blagostanja, do napredka hiše in družine. In srečna tista družina in stokrat blažena, kjer so prepričani vsi udje ali člani, da je vsa naša sreča in zadovoljnost odvisna le od zvestega izpolnjevanja dolžnosti, odvisna od neprestanega dela. Posnemajmo tedaj čebelico, našo dobro učiteljico, pa bodo srečne, zadovoljne naše družine, srečen bo tudi narod, srečna bo država. Večkrat se pomudimo pri čebelnjaku, pa se vprašajmo: ljuba čebelica, ali smo ti kaj podobni v tvoji ljubezni do panju, v pokorščini, v samozatajevanju, v snažnosti in čistosti, v pridnosti! In ako si moramo odgovoriti, da ne, tedaj pustimo stara pota sebičnosti, samoljubja, nepokorščine nečistosti, lenobe, pa si prizadevajmo, da posnemamo ljubo čebelico. In sreča in veselje bo z nami, z našimi družinicami in z našim ubogim, malim narodom. Resnica je, da je na mnogo mnogo ljudi čebelarstvo najblažje vplivalo, da jih je poboljšalo, kakor tudi vemo, da so ljudje, ki se bavijo s čebelarstvom, blagi, dobri in plemeniti. Ni čuda! Kdor je prijatelj tako dobre živalice, kakor je čebelica, se more od nje tudi kaj dobrega navzeti in jo mora posnemati. Saj veste, da dobri zgledi vlečejo. Zato niso zastoj že stari pesniki opominjali ljudi, da naj se gredo k čebelici učiti kot k najboljši učiteljici.

Od dobrega, zanesljivega prijatelja imamo marsikako korist. On vse deli z nami, kar je njegovo, je naše; da, tako daleč gre v svoji ljubezni, da rajši sam sebi pritrga to ali ono, kakor pa da bi mogel videti, da mi trpimo pomanjkanje. V svoji požrtvovalnosti zataji samega sebe in nam skuša priskočiti na pomoč v vsaki zadregi in nadlogi. Res velika in silna je moč in ljubezen pravega prijateljstva. Taka dobra, zvesta, vdana, požrtvovalna prijateljica in nesebična pomočnica nam je tudi naša ljuba čebelica. Komu prepusti ves med, kar ga sama neobhodno ne rabi za svoj živež, za koga nabira beli vosek? Med in vosek podarja svojemu gospodarju, čebelarju. Iz srca privošči čebelica, da se posladka z okusnim, zdravim pridelkom njenih pridnih rok; dobro se ji zdi, kadar čebelar ob posebni priliki odpre svojo shrambo medu in pravi ljubi ženici: „Ti, prazniki so pred vratmi, na tukaj kos medu, pa speci dober kruh in namaži ga z medom, da bo bolj teknil nama in najini zvesti družinici!“ Pa če je dobra letina, lahko čebelar tudi odda med v

prodaj in strži zanj lepe denarce. Tudi vosek lepo spravi v denar. Drug čebelar se bavi v prvi vrsti z vzgojitvijo rojev, katere so mu z veliko pridnostjo in brezprimerno potrpežljivostjo in ljubeznijo vzgojile čebelice, pa jih pošilja na vse strani in potegne zanje marsikako svetlo kronico. Koliko koristi ima torej od čebelice naš čebelar, posebno še tisti, ki zna pametno ravnati ž njo. Pa tudi naša vrla pomočnica je čbelica. Lahko bi jo imenovali v mnogem oziru svojo dobrohotno zdravnico in tolažnico v raznih boleznih. Silno zdravilno moč ima v sebi med. Celo čebelni pik je dober pomoček proti boleznim, kakor so zagotovo dognali imenitni zdravniki po temeljitih preiskavah in poskusih. Uboga čbelica rajši izgubi življenje po piku, kakor da bi videla človeka bolnega. Svoje življenje žrtvuje v prid človeku.

Še nekaj! Čebelar, ki dobro pozna čebelo, ki mu je natančno znano njeno življenje, njeno delovanje in nehanje, se mora večkrat z začudenjem vprašati: odkod ta razum, ki ga kaže čbela pri vseh svojih opravilih, odkod ta pamet, odkod to previdno ravnanje, odkod njena umetniška zmožnost! Da v resnici, nekaj skrivnostnega je v življenju in delovanju naše ljube, drobne čbelice. Ni brez vzroka vprašal naš priljubljeni pesnik Miroslav Vilhar v svoji prelepi pesmi „Bog“:

„Kdo po cvetu kaže pot bučeli?“

Mogočna roka Stvarnikova je bila, ki je obdarila s toliko redkimi zmožnostmi to skromno, neznatno žuželko, našo čbelico, z zmožnostmi, v katerih ji celo človek ni kos in je ne more doseči, kaj šele prekositi. Malokje v božjem stvarstvu se nam tako jasno in očito kaže, kako čudovito snuje Stvarnikova roka v vseh kraljestvih prirode, kakor prav pri čbeli. Zato pa pravi čebelar pogosto razmišlja o skrivnostih čebelnega življenja in se z iskreno hvaležnostjo in pravo pobožnostjo spominja tistega mogočnega Gospoda, ki je ves božji svet, pa tudi čbelico ustvaril v ta namen, da nas razveseljuje, osrečuje, da nam koristi, pa da nas tudi blaži in povzdiguje. Lahko rečemo, da malokateri drugi ve tako ceniti lepoto stvarstva, da redkokateri najde v prirodi toliko sreče in zadovoljnosti, kakor čebelar, ki se tako rad usede tja na klopico k čbelnjaku, pa opazuje svoje živalice, se pogovarja ž njimi in večkrat nehote vzklikne: „Kako lep je ta svet za tistega, ki ga zna prav uživati“. Pa se obenem spomni na Vsemogočnega, ki nam je dal zemljo in vse, kar je na njej, v našo posest.

Čbela je zvesta prijateljica kmeta, pa tudi vsakega drugega, ki jo goji z ljubeznijo. In prav v tem prijateljstvu obstoji vsa lepota, rekel bi vsa poezija čebelarstva. Kaj je potem čuda, če so vsi imenitni pesniki vseh časov radi in z navdušenjem opevali čebelo in jo stavili ljudem za zgled pridnosti, trudoljubivosti, snažnosti, čistosti, varčnosti, srčnosti in ljubezni.

Za konec pa potreben, in času primeren opomin. Ako pomislimo na današnje razmere slovenskega kmeta, ne moremo biti posebno zadovoljni. Med kmečke ljudi je zašla želja, kolikor mogoče si olajšati življenje. Pa kako naj se to zgodi! Kmečko delo je trdo, tu se torej ne da zložno in prijetno živeti. Dajmo torej slovo domači prsti, pojdimo v mesta, v rudnike, v tujino, tam bomo malo delali, pa veliko zaslužili, dobro jedli, imenitno se oblačili.

In tako je! V trumah zapuščajo kmečki ljudje svojo zemljo, svojo lepo in rodovitno zemljo, in iščejo v mestih, v tujini prijetnosti in sreče. Večina se jih pri tem opeče, silno opeče, večina se jih izgubi in pogubi, kajti nevarno je življenje v mestu in tujina je in ostane mačeha. Vkljub temu se usipljejo nove in zopet nove trume iz lepe naše domovine, trume mladih, zdravih moči. Doma pa ostajajo starci, ženske, pohabljeni, otroci. Vse to povzroča silno pomanjkanje delavskih moči in s tem tudi podraženje taistih. Kdo naj ustavi vlake, kdo prepreči pot ladjam, ki vozijo naše ljudi v tuji svet. Mislim, da ni napačno, ako povdarjam, da bi nam poleg drugega tu mogla pomagati naša ljuba čebela! Znano je, da prav čebela z močnimi vezmi priklene človeka na dom, da mu njegov dom olepša, omili. Ta in oni je nemiren, izgubljen taval okoli, pa se je prijel čebelarstva, našel je mir in stalnost in ni več zapustil svojega doma. Storimo tudi mi tako: Razširi naj se med nami čebelarstvo. Ti ljuba čebelica, nauči nas tiste ljubezni do doma kakor jo ti gojiš zvesto in nepremično do svojega panju. Pa bomo spoznali, kako lep je naš slovenski svet, kako divne so livade, koder se pase naša čebela, znana in slavna po vsem svetu. Vzkliknili bomo s pesnikom:

Slovenski svet, ti si krasan!
Ti poln nebeške si milote,
Ti poln največje si krasote!
Kako bi te ne ljubil jaz!

Res, lep je naš svet, pa rodovit, daje nam dovolj hrane, ako se le hočemo pošteno pri delu zasukati. Isčimo torej sreče in zadovoljnosti doma, ne v tujini. Ostanimo zvesti domu kakor je zvesta čebela svojemu panju. In ti čebela, nam lajšaj in slajšaj naše trdo delo, ostani nam še zanaprej naša prijateljica kakor si bila Slovencem, tem vrlim čebelarjem, že iz davnih časov.

~~~~~

Iz življenja čebel.

Priobčil M. P.

Koliko pisateljev in pesnikov je že pisalo in pelo o ljubi čebelici in njenem čudovitem življenju. Malokomu pa se je ta stvar tako posrečila, kakor Nemcu Jan. F. Glocku, ki je izdal prekrasno knjigo z naslovom: „Symbolika čebel in njihovih pridelkov“ (Die Symbolik der Bienen und ihrer Produkte.) Knjigo je nagradilo Dunajsko čebelarsko društvo s prvo nagrado. Razdeljena je v tri oddelke. V prvem delu nam pisatelj v kratkih, prelepo zasnovanih odstavkih opisuje življenje čebele; v drugem delu nam obširno pripoveduje, kako vlogo igra čebela v življenju in v književnosti raznih narodov, tretji del pa prinaša tri daljše pesnitve, eno latinsko, eno francosko in eno nemško, ki se vse bavijo s čebelo.

Za enkrat mislimo pod zgorajšnjim naslovom priobčiti nekaj odstavkov iz prvega dela Glock-ove knjige.

1. Čebele spomladi prvič obiščejo cvetlice.

Že zgodaj priklil je zvonček bel,
 pa z nežnim cvetom se ljubko odel.
 Čebelica pride in se posladka --
 saj drug sta za drugega ustvarjena.

Goethe.

Lepa je tudi mrzla snežena odeja, katero razgrne zima čez zemljo, krasna je celo in občudovanja vredna, ako jo okrasijo zimsko solnce s tisoči bleščečih biserov, ako zagore planine kot čarobne palače davno minulega pravljičnega sveta, in se vsako drevo v gozdu, pred vsemi vednozelenimi smrekami, ponasa kot pristno božično drevo.

Imamo pa še drug sneg, ta pa je še tisočkrat lepši. Bela obleka, v katero obleče drevje in cvetlice ta sneg, je najlepša praznična obleka, katero je kedaj podaril srečni ženini mili nevesti za poročni dan. Nevesta, katero mislim, je ljuba dobra mati zemlja. Kedar se spomladi pod vročimi poljubi svojega ženina, po nebu se vozečega solnca, vzbudi kot snegulčica iz zaprtega zimskega groba, in njena dragocena poročna obleka je dehteči cvetni sneg, katerega razsiplje pomlad kot čarovnica. O, kako se veselimo mi zemeljski otroci z zemljo nevesto, ki je nas vseh rednica, nanovo vzklilega življenja, iz katerega moremo zajemati novo živlensko moč in novo upanje! Bodite pozdravljeni vi prvi odposlanci prihajajoče pomladi! Ti nežnobeli zvonček, ki pozvanjš starki zimi k pogrebu; ti vijolica na solnčnem bregu, z modrim očesom in balzamsko vonjavo; ti ljubka vetrnica, ki se blešči kot zvezda danica na zeleni mahovnati preprogi v gozdu: tudi ti, srčkana trobentica znanilka pomladi, z zlato cvetno glavico! Vse skupaj mi bodite pozdravljene, ve dehteče, nežne cvetke v gozdu in po polju in na vrtu!

In glej, od dne se večja in lepša število sestic cvetic. Kako se bleste setve in livade v svežem zelenju! Že poganja popje po drevju in grmovju. Še nekaj solnčnih dni, in pomlad je prišla.

Pa nam naenkrat
 zadoni z višav
 preko vseh poljan:
 o spomladni čas
 ti si pač krasan.

Kako novo življenje mahoma sedaj zagiblje tudi med našimi ljubimi čebelicami? Še pred malo tedni je tu vladala grobna tišina, zdelo se je, da je prebivalke panju objelo večno spanje. Pa danes? Kako to šumi in hrni v odmevajočem zraku v zlati solnčni svetlobi, kako lahkotno in živahno se giblje staro in mlado pred vratmi gradu. Visoko in vedno višje se vzpenjajo v krogih, dokler ne izginejo popolnoma v sinji daljavi. In veš-li tudi, kam tako brzo hite, zakaj tako veselo pojo in plešejo in skačejo? Napočila je doba, ko začno obletavati cvetlice, za čebele in cvetke zlata in blažena doba. Cvetke in cvetje nečejo v svoji mladosti samotno žalovati in naposled same preminuti, cvetke marveč hočejo, da jih kdo vidi in občuduje, prav tako, kakor tudi zale deklice rade pokažejo svoj nežni obrazek in jim ni treba šele s pesnikom klicati:

Proč z ovojem tedaj! Kaj skrivaš se?
Li cvetka na vrtu le zase cvete?
In nili te Bog kot cvetko lepo
ustvaril, da diči, lepša zemljo?
Dal li ta cvet in ves ta čar,
da naj skrit nam premine mar?

Zato vidijo lepe cvetlice tako rade vesele goste, ljube tovarišice in zaljubljene častilce okrog sebe. Zato se niso samo tako lično okopale in umile v jutranji rosi in se oblekle v najlepša oblačila, ampak so tudi kot skrbne gostiteljice za drage sorodnike, ki imajo priti danes prvič v posete, pripravile najboljše, kar premorejo njihove shrambe: lepo okrašene cvetne čaše, čudovito narejene so polne okusnega nektarja, in zraven dehti na zlatih in srebrnih skodelicah kot ambrozija sveže pripravljena, vonjiva hrana za čebele. Pridite, kličejo sedaj dobre cvetke čebelicam, oglasite se pri nas, ve stare prijateljice našega rodu iz raja sem; vse je pripravljeno za vas, mize so vse pogrnjene, posezite po jedi, ne bo vam žal. In gostje pridejo. Kjer odpira gostoljubna vrata lepota, združena s srčno dobroto, pač neče nihče ostati doma. Čbelica za čbelico sedaj prileti, zakroži mala sladka usteca, in poljubi, kar je med tako bližnjimi sorodnicami in starimi prijateljicami pač dovoljeno, v pozdrav ljubo sestro-cvetko v njeno nežno zardevajoče lice. Potem pa pijo in uživajo po željah svojega srca z mize, katero so bogato obložile cvetke. Vse se nasitijo, nobena ne gre lačna domov, ampak dobi povrhu še vse žepe polne sladkarij za ljube domače, posebno za mladino, ki še ni mogla ž njimi. Kajti „dajati je dolžnost bogatinova“. Doma pa pripoveduje vsaka čbelica, ki se je vrnila, svoji sestrici, koliko lepega je danes videla in kako bogato so jo pogostili, pripoveduje seveda v jeziku, ki ga razumejo čebele, ne pa mi ljudje. In sestre se tudi takoj pripravijo na sladko pot k cvetkam. „Dvigne se ljudstvo, začne se vihar“. Kot valujoče morje šume čebele tja po zraku; kakor se v gotovih letnih časih, na nočnem nebu utrinjajo zvezde, tako hite po zraku male čebelice, kakor bi jih nosila nadzemeljska sila in moč, in vsaka najde svoj sladki plen. Mize gostoljubnih cvetk se vse napolnijo. „Zum, zum, zum“, doni v zahvalo z ustnic nasičenih gostov. In posebno še nudi cvetoča črešnja tako veselo gostijo vrlih veseljakinj. Li čuješ, kako danes tu gori pojo in šume, kako se radujejo in godejo? Ali ne pritiska brat čmrli s krepkim basom vmes? In tam na polju marljivega kmetovalca, kako neskončno zlato cvetno morje, ki ga dih spomladanskega zraka nežno semintja pregiblje, ki daleč na okoli širi balzamske vonjave na krilih lahkega vetriča. Nili to cvetoče ogrščičino polje? Baš se spušča prva čbelica k sladki pokušnji na krasni, sočnati cvet ogrščice, ki se priklanja pod lastno težo. Ročno pomoli ven svoj jeziček, podoben čopiču, in posreblje nektarjevo kapljico iz dna zlate čaše. Nežna, deviška cvetka se strese pred silo, s katero je prijatelj tako nenadoma vstopil v njeno poročno kamrico. Kakor da bi se hotela ubraniti objema z rokami in nogami, tako se zadevajo mali prašniki ob telo čebele in se izpraznjujejo. Kjer so prašne vrečice še zaprte, jih mala čbelica kar kratkomalo razgrize, ne da bi mnogo vprašala za dovoljenje. Hej, kako ji gre to v slast! Sedaj pridno počesejo male nožice telo, pokrito s cvetnim prahom,

in pospravijo vse, kar je obviselo na kocinasti oblečici, lično skupaj, da se pač nobena trohica dragocene snovi ne pogubi; kar so nabrale, spravijo potem kot lepo zavit zavojček v primerni globelici zadnjih nog v svrhu nadaljnjega prenašanja, in ko se sedaj vračajo skozi vrata v svoj grad, je videti, kakor bi se bile oblekle v široke zlate hlače.

Med kot domače zdravilo.

Poroča M. P.

V „Virtemberskem medicinskem korespondenčnem listu“ piše dr. Hans Pleiderer (Krutlingen) prav pohvalno o izredni zdravilni in krepčilni moči medu. Med drugim pravi: „Naravni, nepokvarjeni čebelni med omehčuje, pospešuje gnojenje, narahlo odpira, olajšuje, razdeljuje in raztaplja, redi, zmanjšuje bolečine, okrepuje želodec, odvaja vse nepotrebne tekočine, pospešuje prebavo, oživilja in ojačuje prsi, živce in pljuča. Pri vseh ranah, vnetjih z izpuščaji, pri ranah, nastalih vsled zmečkanja in hudih oteklinah velja med kot najboljši, in najzanesljivejši zdravilo, ki pospešuje, da postanejo abscesi in turi tem prej godni. Kar se tiče obvezovanja ran, je treba priporočati med vsaj kot najcenejše in priročno sredstvo, in sicer kot medenotesteno obvezo. Med in moka, zmešana v testo, to je že dolgo časa znano kot preprosto sredstvo, da postanejo turi in grče godni, da se zmanjša napetost in bolečina. V vseh teh slučajih med absolutno gotovo prepreči dostop zraku in obenem drži skupaj robove rane, ker ima to lastnost, da se prime (prilepi.) Tako obvezo lahko vzamemo proč, ako jo le zmočimo z vodo, ker se med, oziroma medeno testo, lahko raztopi v vodi. Brez dvoma ima medena obveza vsled mravljinčje kisline, ki se nahaja v medu, gnilobo uničujoče lastnosti kakor očetna kislina, bencol - kislina bencol = prijetno dišeča gumijeva smola bencol drevesa, salicilova in borova kislina itd. Ako rabimo med namesto jodoforma ali karbolove kisline, nam najmanj ni treba biti v skrbi, da bi imela taka obveza škodljive posledice. Le če ljudje prav nič ne poznajo lastnosti medu in ne vedo, kako se dobiva, moremo priti do tega, da bi iz načelne mržnje proti takoimenovanim ljudskim ali domačim zdravilom smatrali med kot neprikladen za zdravilne namene.

Naše opazovalnice.

Poročevalec Jos. Verbič.

Z mescem julijem je bila večina čebelarjev vsaj deloma zadovoljna. Mesečni pregled kaže, da je bil skoraj povsod večji donos kot uporaba. V najlepšem vremenu je cvetel poleg maloliste lipe (lipovca) pravi kostanj, ki je dobro medil. Hoja je dala tudi ta mesec še nekaj nektarja. Po Krasu se

je posebno odlikovala neznatna, belo cvetoča zelnata rastlinica, španska detelja, ki raste divje na prisolnčnih apnenih krajih in cvete v času od maja do julija. Po slovenskih deželah raste še druga vrsta španske detelje, ki ima lesena stebelca, in ki se pa nikjer ne nahaja v večji množini. — Zanimiv je uspeh letošnje julijeve paše v panjih raznih sistemov. Poročevalec jih je mel v svojem čebelnjaku v sredi mesta troje vrst: Kranjiče, Droryjeve in Žnideršičeve. Kranjiči so se med pašo močno razvili in v drugi polovici julija v poročevalčevo nevoljo vsekrižem rojili. Izpodrezati ni bilo mogoče ničesar. Ljudstva v Droryjevih panjih, eden izmed njih je bil na tehtnici, so vse sate do zadnjega zastavila z zalego. Rojila niso, med so pa imela v ozkih krajcih nad zalego, le v prvih in zadnjih satih ga je bilo nekaj več. Najboljšemu sem ga vzel 2 kg. Žnideršičevi panji so se tudi močno razvili in dali končno po 9.1 kg medu. Vrh tega ga je nanosil vsak še toliko v vališče, da je bil povprečno za 5 kg težji kot lansko leto pri vzimenju. — V drugi polovici julija izročili so zemlji ajdino seme, ki je lepo vzkliklo. Iz dosedanega vremena sklepamo, da bo imelo za čebelarje najboljše posledice.

Ilirska Bistrica. Paša, ki se je šele koncem junija pričela, trajala je do srede julija. Uspeh je bil dovoljen. Skoraj vse, kar so čebele letos nabrale, dobile so na španski detelji, ki raste v veliki množini po našem kraškem gorovju. Kakor mi je poročal gosp. Bukovic, ki je iz prijaznosti poizvedoval za ime rastline, se imenuje latinsko *Dorycnium herbaceum*, nemško krautiger Backenklee in slovensko tudi naniknica.¹ Deteljica raste po vsem Krasu in tudi drugod, vendar ne povsod v velikih množinah. Okrog Pazina daje izborna paša. — Vreme je bilo za časa glavne paše jako ugodno. Pozneje je večkrat deževalo in s tem ustreglo rastlinstvu, ki bo cvetelo za jesensko pašo. — Na štirih čebelnjakih so dali panji povprečno po 15.5 kg, na dveh pa komaj po 7 kg. Vzrok zadnjega slučaja so slabjša paša in šibka ljudstva. Mnogim smo vzeli pred pašo roje. Dvanajstim panjem, ki so bili v Ljubljani v Marijanišču, odvzeli smo 122 kg medu, torej povprečno 10 kg. Pa tudi tukaj so bila nekatera ljudstva šibka, eno je bilo brezmatično in enemu je ušla matica v medišče.

Žnideršič.

Kranj. Pašo smo imeli le na pravem kostanju. Naše zadnje upanje je ajda.

Konjedic.

Podgorje pri Kamniku. Julij se je nekoliko poboljšal. Čebele so dobile na pravem kostanju in na lipi toliko, da so se preživele. Ker so v juniju oslabele, smo jih pitali, da bodo močne prišle v ajdovo pašo.

Sallath.

Rova pri Radomljah. Tudi ta mesec je bil slab, vendar ni bilo izgube. Čebelna zalega se je pomnožila in čebele bodo pripravljene za ajdo. Hrano so, dobre na krljiki, in tudi lipa je nekaj dala. Jelka je tudi nekoliko medila, kostanj se je slabo obnesel.

Schmeidek.

Metlika. Današnje poročilo je prav veselo. Pri nas sta medila lipa in pravi kostanj. Panj na tehtnici, letošnji roj, je ta mesec nabral čistega 21.25 kg. Računi pa, da so starci ki letos niso rojili, nabrali še enkrat toliko. Daj sv. Ambrož, da se tudi ajda izkaže. Potem se nič ne bojimo zime, in še nekaj kron bo zažvenketalo v naše žepe.

Barlè.

Strlac pri Šmarjeti. Skupni donos s kostanja je bil 18.5 kg. Medišča bomo izpraznili pred ajdovo pašo, kakor sedaj kaže, lahko upamo, da se bodo kmalu zopet napolnila.

Fr. Gregorčič.

¹ V Kolovratu (litijski okraj) jo imenujejo vrbovec, menda zato, ker ima listke kot vrba.

Mesečni pregled za julij 1912.

Kraj	Učinek tehtanega panjů										Temperatura			Izletnih dni	D n i					
	Donos			Upad			Čist(a)		Dne	najvišja	najnižja	srednja mesečna	z dežjem		s snegom	s solncem			z vetrom	
	Mesečna tretjina						pre- bitek	po- raba								Najvišji donos	0	1/2		celi
	1	2	3	1	2	3														
Ljubljana	805	155	—	—	160	115	685	—	125	7	33	10	21.7	30	7	—	2	5	24	15
Ilirska Bistrica	990	150	—	—	110	50	980	—	180	6	27	12	19	29	12	—	1	18	12	24
Kranj	17	56	—	—	—	46	27	—	10	12	28	11	20	30	12	—	3	15	13	8
Podgorje pri Kamniku	50	45	10	15	20	5	65	—	15	4	32	10	20.5	31	10	—	2	4	25	25
Rova pri Radomljah	85	125	50	—	—	30	260	—	30	10	29	7	19	31	18	—	3	9	19	10
Struge pri Dobropoljah	1030	140	—	70	150	170	780	—	205	1	28	6	17	31	9	—	10	2	19	17
Metlika	1610	590	125	—	120	70	2135	—	375	9	33	13	22.7	31	4	—	—	24	7	29
Strlac pri Šmarjeti (Dol.)	1155	120	—	30	305	355	585	—	250	9	31	13	22	31	5	—	2	8	21	25
Brojnica pri Nabrežini	—	—	85	120	110	60	—	205	30	31	37	17	25.5	30	10	—	2	2	27	19
Sv. Duh na Ostrem vrhu	195	395	—	90	30	180	270	—	95	13	29	10	19	31	10	—	2	24	5	?

„Učinek tehtanega panjů“ je naveden v *dkg*.

Iz Bršljina pri Novem mestu dné 28. julija t. l. (Občni zbor novomeške čebelarске podružnice). Letošnji občni zbor tukajšnje čebelarске podružnice se je vršil dne 28. julija t. l. popoldne ob 3. uri v gostilniških prostorih g. l. Drenika v Bršljinu. Udeležba je bila vsled hude vročine in oddaljenosti čebelarjev prav majhna. Zborovanje otvori g. načelnik V. Rohrmann, pozdravši došle ude in druge navzoče in da besedo tajniku g. A. Lapajnetu, ki podá tole poročilo: Podružnica je letos vzpričo slabe lanske letine hotela tukajšnje čebelarje s tem k vstrajnosti in večjemu delovanju spodbuditi, da je priredila na binkoštni pondeljek dné 27. maja t. l. dve čebelarски predavanji in sicer

v Prečni in popoldne v Št. Petru pri Novem mestu ter dné 2. junija t. l. v Stopičah. Udeležba je bila vsakokrat prav obilna, in so se navzoči zelo zanimali za prirejeno čebelarstvo razstavo čebelarskega orodja. Nadalje je podružnica delovala na ta način, da se je priobčil članek v Dolenjskih Novicah: Nasvet našim čebelarjem v času pred ajdno pašo. Najbolj je vplivala na to, da se je dala tukajšnjim čebelarjem prilika, da so se zamogli udeležiti dvo-dnevnega čebelarskega tečaja na kmetijski šoli na Grmu dné 16. in 17. junija t. l. in ena-kega tečaja v Marijanišču v Ljubljani dne 29. in 30. junija t. l. Kar se tiče denarnega stanja poroča g. tajnik, da je ostalo od lanskega leta prebitka 21.02 K. Letos so stroški samo za poštino v znesku 5.82 K, tako da ima blagajnica gotovine 15.20 K.

Tajnikovo poročilo se je vzelo odobruje na znanje. Na to je sledila volitev. Izvoljeni so bili vsi udje poprejšnega odbora in sicer: ravnatelj V. Rohrman načelnikom, adjunkt A. Lapajne tajnikom, nadučitelj V. Gebauer, železniški uradnik A. Tonejec in delovodja A. Globevnik odbornikom.

Slučajnosti. — Sklene se: 1. v namen širjenja Žnideršičevih panjev se bode ta panj in način, kako se v njem čebelari, popisal v Dolenjskih Novicah, 2. priredil se bode praktični pouk na Grmski šoli, kako se čebelari s tem panjem in 3. naprosilo se bode osrednje čebelarstvo, da oddá po znižani ceni nekoliko takih panjev tukajšni čebelarski po-družnici, da jih ona odda svojim članom po tej ceni. Nadalje se sklene, da se predlaga na občnem zboru slov. osred. čebelarskega društva, da ono pri visokem deželnem odboru deluje na to, da se izda našim razmeram ugaajajočo postavo zaradi prepeljavanja čebel v ajdovo pašo. Sedaj se pripeti prav mnogokrat, da take v pašo prepeljane čebele domače čebele ropajo. Glavni vzrok je, da se v posamezne kraje preveč panjev pripelje; pri tem trpi domače čebelarstvo. V tej zadevi ima Koroška v postavi z dné 24. svečana 1885. do-ločilo, po koliko panjev in v kateri oddaljenosti se smejo isti pripeljati in postaviti v eno občino. Slične postave potrebujemo čebelarji v nekaterih krajih Dolenjske, kamor se sleherni leto po veliko tisoč panjev v ajdovo pašo pripelje.

Slednjič se sklene, da se prihodnji občni zbor podružnice skliče popred, ko je za-nimanje čebelarjev večje in če le mogoče tikoma pred občnim zborom osrednjega društva.

Sledilo je temu kratko predavanje g. A. Lapajnete o načinu, kako naj se čebelari sedaj v poletnem in potem v jesenskem času.

Stem je bil dnevni red izčrpan, in g. načelnik zaključil občni zbor, obžalujoč, da je prišlo toliko malo čebelarjev na zborovanje.

V Košani smo priredili v nedeljo dne 23. junija jako lepo uspeli popoldanski čeb. tečaj katerega so se udeležili skoro vsi člani košanske čebelarske podružnice in še več drugih mož. Tečaj je vodil g. sadjarski nadzornik M. Humek, ki je izvrstno predaval o naprednem čebelarstvu od 3. do 6. ure popoldne. Posebno se je oziral pri predavanju na Albertijev panj v katerem tudi tu čebelarimo. Kar je bilo pri g. predavatelju posebno hvalevredno, je bilo to, da je vse tudi pokazal in dokazal. In pa njegovo navdušenje pri predavanju! Res pravi strokovnjak. Po predavanju smo šli v šolski čebelnjak, kjer nam je g. predavatelj marsikaj pokazal in nas res prav ljubeznjivo poučeval do večera. Končno si je ogledal še zanimivi čebelnjak čebelarice gospe Srebotove v Neverkah, ki ima nad 50 panjev čebel in je navdušena čebelarka. S tečajem smo bili nad vse zadovoljni in smo iz dna srca hvaležni zanj g. predavatelju Humeku in pa sl. osrednjemu čebelarskemu društvu!

J. Grad, nadučitelj.

Sv. Tomaž bl. Ormoža. Dne 21. julija se je vršil tu čebelarski shod, ki ga je priredila tukajšnja čebelarska podružnica. Predaval je g. Jurančič ter v začetku omenil, da smo se z veseljem pripravljali na obhajanje 10 letnega obstanka čeb. društva. To obhajanje se je že nameravalo vršiti spomladi, a začetek tega čebelarskega leta je bil tako slab, vreme tako neugodno, da se ni vedelo sploh, ali bi se kaj priredilo ali ne. Tedaj se je vendar odločila jesen zato. Gospod predavatelj je spodbujal čebelarje še enkrat ob koncu svojega predavanja za obilno udeležbo čebelarske razstave ter jim dajal k temu potrebna navodila. Nadalje nam je dal g. predavatelj kratek pregled tega čebelarskega leta. Spomladi je skoraj 3 mesce deževalo. Čebelice so porabile vsak trenutek, da so izletele na pašo. Roji so bili pozni, a močni. Vse to je ugodno, ako bo namreč še glavna paša kaj izdala.

Ajdova paša je pri nas glavna paša. Za jesen se je tedaj treba temeljito pripraviti. Ajda medi le kratke ure na dan. Ako solnce pripeka, se spari in — ni medu. Ako dež lije, se med izpere. Ako ni potrebne toplote, tudi ni medu. Ajdova paša je tedaj nekaj kočljivega, negotovega, ker je ajda zelo občutljiva proti vremenu.

Nadalje glej čebelar, da spravi panj k moči. Le močno ljudstvo tudi v kratkih uricah kaj stori. Že spomladi si določi $\frac{1}{3}$ panjev za rojenje, $\frac{2}{3}$ pa za med. Ne računaj na število panjev, ampak na število čebel v panju. Naj rojijo tisti panji, ki so spomladi imeli mnogo medu. Izboljšuj pleme! Dobre in slabe lastnosti se podedujejo. Po rojenju glej, ako ima izrojenec zalego in oplojeno matico. Prestaro, zverženo ali preveč trotovo satovje odstrani. Trotovo satovje, kolikor ga je nepotrebne, se naj izreže in popravi. (Se je tudi praktično pokazalo.) Vsak čebelar glej, da ima dobrega satovja na razpolago. Vosek si kupuj le od zanesljivih virov. Slabiče združi! Ti nam ne bodo nič koristili. To vse se naj zgodi pred glavno pašo. Gospodu predavatelju hvala!

S. Bezljak, tajnik.

KRANJSKE PODRUŽNICE.

V Kranjski gori se bode vršilo predavanje o čebelarstvu, v nedeljo, dne 18. avg. 1912. v tuk. šolskih prostorih ob 3. popoldan. Predava gosp. nadučitelj Fr. Rojina.

Radovljiška podružnica ima dne 8. septembra čebelarski shod v Radovljici v ljudski šoli ob pol treh popoldne. Predaval bo urednik „Čebelarja“; vršila se bo tudi volitev novega odbora.

Fr. Valjavec.

Podružnica v Šmarjeti je priredila v nedeljo, dne 21. junija t. l. poučno predavanje v Beli cerkvi, kjer je predaval g. A. Lapajne o ravnanju s čebelami v letošnji slabi letini, kako se opremijo dzierzonovani panji, o Alberti-Znideršičevih panjih, o pitanju s sladkorjem, o ugodni legi naših krajev za čebelarstvo in o pomenu čebelarskega društva in njega podružnic. Predavanju je z zanimanjem sledilo do 50 udeležnikov, med njimi tudi več šoli odrasle mladine, kar je zelo velike važnosti, da se že v mladih srcih oživi ljubezen do čebelice. G. Lapajnetu izrekamo na tem mestu zahvalo za njegov trud in požrtvovalnost.

Frančišek Gregorčič.

Dvodnevni čebelarski tečaj na kranjski kmetijski šoli na Grmu. Kakor pri drugih kmetijskih panogah, kjer se nauči sin največ od svojega očeta, — če je ta napreden in razumen ter ima zadostna sredstva za uspešno oskrbovanje svoje domačije — približno enako je tudi pri čebelarstvu. A vendar ima mladi naraščaj v drugih panogah kmetijstva nebroj več zgledov, ki ga vabijo k posnemanju, kakor pa pri čebelarstvu. Največ čebelarjev je samoukov. Vsaka šola pa, ki izide iz lastne izkušnje, je najdražja. To opazujemo posebno pri tej panogi, ker dandanes se nemore več posnemati zastarelega načina čebelarjenja, ampak se moramo oprijeti panjev s premakljivimi satniki. To čebelarjenje pa mora poznati vsak čebelar temeljito, če noče, da se mu ne ponesreči. Ali v tem oziru manjka našim čebelarjem obsežnega pouka, zato tudi vidimo, da toliko čebelarjev samoukov po preteku nekoliko let poneha ukvarjati se s čebelami, ker nimajo nič uspehov. Na drugi strani pa zopet z veseljem opazujemo prijetno in veselo znamenje, s kakim zanimanjem, veseljem in požrtvovalnostjo se oprimejo vsake ugodne prilike, ki se jim nudi, da si pridobe naukov, potrebnih za uspešno napredno čebelarstvo.

Kmetijska šola na Grmu goji tudi čebelarstvo. V bližini gradu, v zaokroženi kotlinici, odprti proti južni strani, je postavljen precej obsežen čebelnjak, kakršni naj bi bili na deželi. Tu se nahaja vedno precejšnje število panjev raznih sistemov, v katerih se čebelarji. Tu ima vsak, ki se zanima za to kmetijsko stroko, priliko, da se pouči o vsem, kar potrebuje za uspešno oskrbovanje čebel.

Ko je ravnateljstvo šole razpisalo, da se bode vršil dne 16. in 17. junija t. l. dvodnevni čebelarski tečaj, oglasilo se je iz cele Kranjske nad 30 čebelarjev.

Z ozirom na to, da preveliko število udeležencev ovira praktični pouk, in ker se bode letos vršil tudi dvodnevni čebelarski tečaj v Ljubljani, se je sprejelo le 20 **oglašanih**. K številu poslušalcev je še prišteti nekatere učence in vajence kmetijske šole, tako da je bilo prvi dan 30 udeležencev.

Prvi dan tečaja se je predavalo o življenju in razvoju čebel, pri praktičnem pouku so se pa udeleženci seznanili z različnimi sistemi panjev, v katerih se dandanes čebelarji.

Drugi dan so se udeležniki poučevali o pravilnem oskrbovanju čebel, o raznih delih, in kako naj jih čebelar opravlja, praktično pa o izdelovanju satnikov, vlivanju umetnega satja in v tehnični uporabi čebelarskih izdelkov. Tudi tu se je polagala posebna važnost, da so se navzoči praktično vadili.

Vspričo vsestranskemu teoretičnemu in praktičnemu pouku, ki se jim je nudil v teku tega dvodnevnega tečaja, so se udeleženci izkazali hvaležne deželi, ki daje na razpolago sredstva, ki omogočajo pouk, kakor tudi kmetijski šoli in njenemu predavatelju g. adjunktju Antonu Lapajnetu, ki se z vso vnemo peča s čebelarstvom. Izraz temu čutu so dali s tem, da sta se g. Ogrin iz Lužarjev in g. Lukman iz Poljan nad Škofjokloko v imenu vseh udeležencev zahvalila ravnateljstvu šole, ki prireja tako podučne tečaje, kakor tudi g. predavatelju.

Zadovoljni s pridobljenim poukom in hvaležni, da so nekateri dobili še denarno podporo za udeležitev tečaja, so se podali po končanem tečaju vsak na svoj dom, z namenom, da hočejo praktično izkoriščati prejete nauke in posnemati čebelarstvo, kakor se sedaj goji v šolskem čebelnjaku na kmetijski šoli na Grmu.

Udeleženec: Ručigaj.

ŠTAJERSKE PODRUŽNICE.

C. kr. poštni oficijal g. Jos. Kosi v Celju je imenovan višjim poštnim oficijalom. Našemu vrlemu delavcu na čebelarskem polju naj-iskrenejše čestitke!

Odbor „Slov. čeb. društva za Sp. Štajersko.

IZ SPODNJEŠTAJERSKEGA ČEBELARSKEGA DRUŠTVA.

Poučni shodi:

15. Dne 15. avgusta v Slivnici pri Mariboru ustanovni shod in predavanje ob 8. uri predpoldnem v šoli.

16. Dne 25. avgusta na Ptujski gori ob 3 popoldne pri čebelnjaku g. nadučitelja. Nenaznanjeni shodi so se še vršili:

17. Dne 23. junija v Cirkovcah na Ptujskem polju.

18. Dne 28. julija pri Sv. Juriju ob Ščavnici, okraj Gornja Radgona.

Jurančič.

Spodnještajersko čebelarsko društvo naznanja svojim članom, da so društveni kozarci za med pri tvrdki Franc Strupi v Celju že v zalogi in se dobijo proti pokazani društveni legitimaciji za 1 kg po 36 h, za $\frac{1}{2}$ kg po 28 h. Kozarci so jako močni in zelo praktični. Omenjena tvrdka vodila bode seznamek odjemalcev in število vzetih kozarcev.

Obenem se opozarja na imenik, ki se bo izdal ob priliki razstave, in se pozivlja čebelarje, trgovce in obrtnike, da se oglasijo z inserati. Naznanila najpozneje do 25. avgusta pri sodniku A. Zdolšek v Laškem trgu.

Zdolšek.

Jubilejna razstava Slovenskega čebelarskega društva za Spodnještajersko se bo otvorila 15. septembra ob 9. uri dopoldan. Po slovesni otvoritvi se bo vršilo ogledovanje razstavljenih reči.

Popoldan se vrši občni zbor društva in predavanje. Zvečer bo zabavna prireditev v Narodnem domu v Celju, kjer se bode igrala tudi igra „Čebelarjev god“. Odbor.

Kongres hrvatskih i srpskih pčelara se je vršil letos na Sušaku pri Reki. Bil je zanimiv in poučen. Zanimiv posebno za nas Slovence, ker se je tu pokazalo, na kakšni stopnji razvoja se nahaja hrvatsko čebelarstvo. Žal, da smo bili Slovenci zastopani samo po dveh osebah, namreč razun mene le še po g. Žnideršiču, dasiravno se je kongres vršil tik na naši meji.

Program se je raztezal na tri dni. Prvi dan je bil posvečen zborovanju, drugi ogledovanju čebelnjakov v bližnji okolici, tretji je bil določen za izlet v Benetke. Pri zborovanju sem takoj opazil, da je bila zastopana sama inteligenca in sicer po večini učiteljstvo; mnogo pa je bilo tudi srbskih duhovnikov. Srbi na Hrvatskem so kakor vobče tako tudi pri čebelarstvu dobro organizirani (srbska čeb. zadruga v Sremu ima lastno hišo, delavnico itd.) ter imajo močno zastopstvo tudi pri kongresih.

Izmed raznovrstnih predavanj bodi omenjeno kot najzamivejše ono Ivana Živanovića iz Karlovca, starešine hrv. čebelarjev, ki je vstvaril poseben na Hrvatskem zelo razširjen sistem. Ker se vsled svoje starosti ni mogel osebno udeležiti kongresa, je dal svoj referat samo prečitati. On priporoča prevažanje čebel na pašo, ki je bilo že v prejšnjih časih ponekod na Hrvatskem v navadi. Takšno prevažanje je najboljše sredstvo zoper gnilobo, češ tudi Limburžani prevažajo svoje čebele najmanj vsako tretje leto, ker bi postale sicer bolne. Pri tem se namreč čebele razburjajo in napravijo mnogo mravljine kisline, ki vpliva razkuževalno, in pa pleme se vsled mešanja čebel obnovi.

Zanimivo je bilo tudi predavanje dr. Njegovana o kemični sestavini medu, ker je pokazal v stekleničah kvalitativno in kvantitativno (t. j. po množini in kakovosti) posamezne sestavine, ki pridejo na 1 kg medu. Celo zanimivo zbirko je blagovolil g. doktor prepustiti za čebelarsko razstavo v Celju, kjer se jo bode moglo ogledati.

Vse pohvale vredno je bilo predavanje gospoda ravnatelja Barača, ki nas je s svojimi izvrstnimi skioptičnimi slikami vodil takorekoč po celem svetu ob raznih čebelnjakih. Če ima kaka slov. podružnica skioptikon na razpolago, bi ji bilo priporočati, da si izposodi dotične slike, čemur bode preprijazni gospod gotovo vstregel.

Imenovani gospod, ki je ravnatelj tovarne za rafiniranje (čiščenje) petroleja na Reki, ima sploh za čebelarstvo v Istri velike zasluge. Drugi dan se je napravil izlet tudi k njegovemu čebelnjaku, kjer je razkazoval poleg tovarne tudi svoje vzorno čebelarstvo. On si je po raznih izkušnjah vstvaril svoj sistem, tako da pri medišču ne uporablja nobene mreže. Da matica ne zaide vanj, doseže z uspehom na ta način, da imajo okvirji v medišču primerno velikost. Celo množino udeležnikov, gotovo čez sto, je nazadnje g. ravnatelj s svojo cenj. obitelji naravnost opulentno pogostil, pri kateri priliki se je seveda vrstilo mnogo napitnic ter navdušeno spominjalo tudi Slovencev.

V splošnem je na Hrvaškem čebelarstvo mnogo manj razvito kakor na Slovenskem, dasiravno so tam kraji, kjer se med takorekoč kar cedi. Vzroki so različni. V prvi vrsti je menda temu kriva neizobraženost priprostega naroda, ki se vsled tega ne more priučiti naprednemu čebelarstvu. Pa tudi vlada ne stori svoje dolžnosti, dasiravno tudi mi Slovenci nismo v tem oziru na boljšem. Zaradi tega imajo širitelji naprednega čebelarstva, ki se zbirajo vsako leto v drugem kraju Hrvatske na kongresih, zelo težko stališče. Toda ti kongresi imajo preveč akademične in premalo realne vrednosti. Tu se vršijo enkrat na leto predavanja, se stavijo predlogi, sklepajo na vlado resolucije za povzdigo čebelarstva, za izvršitev vsega tega pa ni zadostno preskrbljeno, ker se kongres razide, in stem njegovo delovanje konča.

Vkljub temu pa ni dvoma, da se bode tem vnetim širiteljem umetnega čebelarstva, ki se zbirajo na kongresih, posrečilo najti pravo pot in doseči zaželjene uspehe, kar jim iz srca želimo vsi bratski čebelarji na Slovenskem.

A. J.

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le **dvakrat v letu.**

Vosek kupuje J. N. Babnik, Dravlje pri Ljubljani. 2—1

Cena po dogovoru. Jože Marolt, Črni-potok 13., p. Vel. Lašče, Karlovca. 2—1

15 panjev močnih čebel imam naprodaj.

Listnica uredništva.

Ker je potrebno, da izide „Čebelar“ radi razstave v Celju vsaj do 10. septembra, prosi uredništvo, naj blagovolijo cenj. sotrudniki poslati svoje prispevke primerno preje. — Gosp. J. K. v K.: Sliko priobčimo v eni prihodnjih števil, vsekako še v tem letniku. — Čebelarški pozdrav!

Udnina (2 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravnistvu „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Fr. Rojinu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Mihael Rožanec. — Lastnik „Slovensko čebelarско društvo“.

Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani.